

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
W GMINIE NOWA WIEŚ WIELKA NA ROK 2021

I. WSTĘP

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowi lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i indywidualnych wynikających ze spożywania alkoholu. Program określa zakres i formę realizacji działań profilaktycznych oraz naprawczych, których celem jest zmniejszenie rozmiarów istniejących problemów oraz zapobieganie powstawaniu nowych, spowodowanych przez alkohol i inne uzależnienia. Do nadrzędnych problemów należy spożywanie alkoholu przez młodzież, zaburzenia w życiu rodziny (w tym zjawiska przemocy w rodzinie), niezachowanie trzeźwości w miejscu publicznym oraz szkody zdrowotne wywołane nadmiernym spożywaniem alkoholu.

Konsumpcja alkoholu wpływa nie tylko na zdrowie psychiczne oraz fizyczne osoby spożywającej alkohol, ale również na najbliższych z otoczenia uzależnionej osoby. Negatywne skutki szkodliwego spożywania lub uzależnienia od alkoholu dotycząc otoczenie ma bezpośredni wpływ na społeczeństwo. Problem nadmiernego spożywania alkoholu, ze względu na szkody społeczne tj. ubóstwo, bezrobocie, przemoc w rodzinie, wypadki samochodowe czy przestępczość, powinien być przedmiotem uwagi ze strony administracji rządowej i samorządowej. Straty nadmiernego spożywania alkoholu mają również wymiar ekonomiczny: koszty leczenia osób uzależnionych oraz współuzależnionych, koszty systemu pomocy społecznej, zaangażowania wymiaru sprawiedliwości, spadek wydajności pracy czy przedwczesna umieralność. Istotną rzeczą jest analiza sposobu, w jaki można pomóc rodzinom dotkniętym uzależnieniem od alkoholu oraz metod zapobiegania problemowi poprzez edukację, uświadamianie, pokazywanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego czy przedstawienia możliwości radzenia sobie z konfliktowymi i trudnymi sytuacjami.

Obowiązek uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie wynika z ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2020, poz. 1492).

II. PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2020, poz. 1492),

2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020, poz. 322 z późn. zm.),
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020, poz. 218),
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2019, poz. 1507 ze zm.),
5. Ustawa z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2020, poz. 322 ze zm.),
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz.U. z 2016r., poz.1492).

III. ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do mieszkańców gminy Nowa Wieś Wielka, w tym szczególnie:

- 1) Dzieci i młodzieży,
- 2) Rodziców, opiekunów i wychowawców,
- 3) Konsumentów oraz sprzedawców alkoholu,
- 4) Osób uzależnionych oraz pijących w sposób ryzykowny i szkodliwy,
- 5) Rodzin, w których występuje problem uzależnienia i przemocy,
- 6) Osób, które z powodu zajmowanego stanowiska zajmują się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień.

IV. MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU

Obszar gminy Nowa Wieś Wielka.

V. REALIZATORZY PROGRAMU

Osobą odpowiedzialną za realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Wójt Gminy Nowa Wieś Wielka.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w rodzinie na rok 2021 będzie realizowany przez następujące podmioty:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Wielkiej,
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 3) Policja,
- 4) Placówki oświatowe, tj. Szkoła Podstawowa w Nowej Wsi Wielkiej oraz w Brzozie,
- 5) Gminny Ośrodek Kultury w Nowej Wsi Wielkiej,
- 6) Organizacje pozarządowe.

Każda z wymienionych instytucji w ramach swych kompetencji zobowiązana jest do podejmowania działań zmierzających do udzielenia wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym uzależnieniem.

Źródłem finansowania programu będą środki z budżetu Gminy Nowa Wieś Wielka.

VI. DIAGNOZA PROBLEMU KONSUMPCJI ALKOHOLU ORAZ UZALEŻNIENIA OD ALKOHOLU NA TERENIE GMINY NOWA WIEŚ WIELKA

Liczba mieszkańców Gminy Nowa Wieś Wielka wynosi 9 886, z czego liczba mężczyzn to 4 806, a kobiet to 5 080 (stan na dzień 30.11.2020).

Podczas planowania działań w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, ważne jest rozpoznanie problemów na terenie gminy Nowej Wsi Wielkiej tj. sposobu konsumpcji napojów alkoholowych oraz zaburzeń w życiu rodziny i społeczeństwie wywołanych uzależnieniem od alkoholu. Gruntowna analiza jest niezbędna w późniejszej realizacji działań.

Jednym z głównych zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest podejmowanie czynności w celu orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu, obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w zakładzie leczniczym. Zobowiązanie do podjęcia leczenia nie ma charakteru przymusu.

Na podstawie danych w 2018 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadziła 50 spraw wobec osób nadmiernie spożywających alkohol. W tym czasie liczba wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego wyniosła 23.

W 2019r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadziła 55 spraw wobec osób nadużywających alkoholu. W tym okresie wpłynęło 21 wniosków o zobowiązanie osób do podjęcia leczenia odwykowego.

Na dzień 30 listopada 2020 r. odnotowano 61 spraw prowadzonych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wobec osób nadużywających alkoholu. Do dnia 30 listopada br. wpłynęło 22 wnioski o zobowiązanie osób do podjęcia leczenia odwykowego.

W 2018 r. GKRPA wydała 14 postanowień dotyczących zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami Rady Gminy Nowa Wieś Wielka, w tym 7 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo, 3 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych od 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa), 4 zezwolenia na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu. Z czego 11 zezwoleń dotyczyło placówek handlowych, a 3 punktów gastronomicznych.

Ponadto GKRPA w 2019r. wydała 17 postanowień dotyczących zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami Rady Gminy Nowa Wieś Wielka, w tym: 8 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo, 5 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych od 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa), 4 zezwolenia na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu. Z czego 11 zezwoleń wydano dla placówek handlowych, a 6 zezwoleń dla punktów gastronomicznych.

Na dzień 30 listopada 2020r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wydała 23 postanowienia, w tym 9 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo, 8 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych od 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa), 6 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu. Z czego 12 zezwoleń dotyczyło placówek handlowych, a 11 zezwoleń dotyczyło punktów gastronomicznych.

W celu realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowej Wsi Wielkiej współpracuje m.in. z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej Gminna Przychodnia w Nowej Wsi Wielkiej,

Policją, Sądem Rejonowym, szkołami oraz organizacjami pozarządowymi. Ważnym zadaniem wynikającym z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jest działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na której spoczywa między innymi obowiązek podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia zastosowania wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Zrealizowane programy w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Instytucja	2018	2019	2020
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	<ul style="list-style-type: none"> - kierowanie na badanie w przedmiocie uzależnienia - szkolenia dla pracowników Ośrodka - działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - program profilaktyczno-informacyjny dla przedsiębiorców posiadających zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych 	<ul style="list-style-type: none"> - kierowanie na badanie w przedmiocie uzależnienia - szkolenia dla pracowników Ośrodka Profilaktyki Alkoholowej - działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - zajęcia artystyczno-plastyczne dla dzieci - zajęcia letnie - zajęcia integracyjne dla dzieci uczęszczających do świetlic i ich rodzin 	<ul style="list-style-type: none"> - szkolenia dla pracowników Ośrodka - działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Akademia Rodzica- cykl warsztatów dla rodziców - zajęcia artystyczno-plastyczne dla dzieci - warsztat „Szkołka Młodego Tresera” - spotkanie „Bajkowe spotkanie z psem” - akcja „Góra Grosza” - zajęcia letnie - zakup pomocy dydaktycznych- tablic profilaktycznych do wykorzystania podczas działań profilaktycznych przez Szkołę Podstawową w Nowej Wsi Wielkiej
Szkoła Podstawowa w Nowej Wsi Wielkiej	<ul style="list-style-type: none"> - profilaktyka przez kulturę- organizacja koncertu-audycji muzycznej -spotkanie warsztatowe dla uczniów klas VII i gimnazjalnych związane z profilaktyką alkoholową - Archipelag Skarbów - „Spójrz inaczej” zajęcia profilaktyczno-wychowawcze 	<ul style="list-style-type: none"> - „Spójrz Inaczej” - program profilaktyczno-wychowawczy adresowany dla najmłodszych uczniów szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> -warsztaty profilaktyczne on-line „Profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych”
Szkoła Podstawowa w Brzozie	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia socjoterapeutyczne dla uczniów z zaburzeniami zachowania i emocji oraz 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia socjoterapeutyczne dla uczniów z zaburzeniami zachowania i emocji 	<ul style="list-style-type: none"> -warsztaty profilaktyczne on-line „Profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych”

	z rodzin zagrożonych problemem alkoholowym” - „Archipelag Skarbów”	- występ teatru profilaktycznego na temat zgubnych skutków alkoholizmu	
Policja	- program profilaktyczny adresowany do dzieci w ramach współpracy z GOK, SP w Brzozie, SP w Nowej Wsi Wielkiej, GOPS-światlice środowiskowe	- program profilaktyczny skierowany do dzieci w wieku szkolnym, osób niepełnosprawnych, seniorów, uczestników mieszkań chronionych	
Gminny Ośrodek Kultury	- „Dzień Dziecka” happening–wielkie spotkanie na placu festiwalowym dla najmłodszych mieszkańców naszej Gminy	- „Dzień Dziecka” happening–wielkie spotkanie na placu festiwalowym dla najmłodszych mieszkańców naszej Gminy - zajęcia letnie dla dzieci z terenu Gminy	- zajęcia wakacyjne dla dzieci z terenu Gminy
Gminny Ludowy Klub Sportowy „Burza”	- „W zamian używek korzystamy ze współpracy i rozgrywek”		
Stowarzyszenie „Rowerowa Brzoza”	- XII Rajd Rowerowy , Festiwal Sportowo - Turystyczny - VIII Bieg Trzeźwości	- XIII Rajd Rowerowy , Festiwal Sportowo - Turystyczny - IX Bieg Trzeźwości	- Bieg Trzeźwości

VII. KIERUNKI I CELE GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA TERENIE GMINY NOWA WIEŚ WIELKA NA ROK 2021

CELE:

Główny cel Programu to rozwój i doskonalenie istniejącego systemu przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych, polegający na ograniczaniu negatywnych skutków społecznych, w tym także przemocy. Cel realizowany będzie w obszarze profilaktyki uniwersalnej, selektywnej, wskazującej, rehabilitacji, promocji zdrowego stylu życia oraz edukacji zdrowotnej.

KIERUNKI DZIAŁAŃ NA ROK 2021:

- 1) Realizacja oferty zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży (realizowanych przez Szkołę Podstawową w Nowej Wsi Wielkiej i Brzozie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Wielkiej, Gminny Ośrodek Kultury w Nowej Wsi Wielkiej),
- 2) Prowadzenie i upowszechnianie działań informacyjno-edukacyjnych wśród mieszkańców gminy, a szczególnie wśród dzieci i młodzieży dot. wiedzy o zagrożeniach wynikających ze spożywania alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych, nikotyny lub zachowań ryzykownych (realizowany przez Szkołę

- Podstawową w Nowej Wsi Wielkiej i Brzozie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Wielkiej, Gminny Ośrodek Kultury w Nowej Wsi Wielkiej, Policję),
- 3) Zapewnienie pomocy członkom rodzin z problemem uzależnień oraz rodzinom w których dochodzi do przemocy (realizowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Wielkiej),
 - 4) Rodzinom, w których występuje problem alkoholowy, udzielenie pomocy psychologicznej, prawnej, ochrony przed przemocą (realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Wielkiej),
 - 5) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej związanej z problemem alkoholowym, przeciwdziałaniem narkomanii dla dzieci i młodzieży, poprzez prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, zapewnienie dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych (realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Wielkiej, Stowarzyszenie Klub Turystyki Rowerowej „Rowerowa Brzoza”),
 - 6) Podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów określonych w art.13¹ i art.15 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2020, poz. 1492), występowanie przed sądem jako oskarżyciel publiczny (realizowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych),
 - 7) Szkolenie osób realizujących działania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w rodzinie (realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Wielkiej).

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych finansowany jest ze środków finansowych budżetu Gminy Nowa Wieś Wielka pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszonych przez prowadzące tę sprzedaż podmioty gospodarcze.